

TÕNU KALJUSTE: püüan teha parimal moel muusikat ja selles mõttes on kõik saalid minu jaoks ühtemoodi

«Kõik kontserdid on ühtemoodi olulised,» kõlab dirigent Tõnu Kaljuste diplomaatiline vastus Õhtulehe küsimusele, kas eelseisvad ülesastumised maailmakuulsates saalides, Carnegie Hall'is ja John F. Kennedy keskuses, kus kõlab eranditult vaid Arvo Pärdi muusika, saab olema tema dirigendikarjääri üks olulisemaid hetki.

Kaljuste ütleb, et maailmas lihtsalt on välja kujunenud mõned tähtsad punktid, kuhu kõik kunstnikud tahavad koguneda. «Nii nagu on olemas märgilise tähendusega muuseumid, nii on olemas ka märgilise tähendusega kontserdisaalid,» märgib Kaljuste, kes näiteks Carnegie Hall'is on varem esinenud Rootsi orkestriga. Nüüd musitseerib ta seal Eesti Filharmoonia Kammerkoori (EFK) ja Tallinna Kammerorkestriga (TKO).

Samas tunnustab dirigent, et tegelikult ta ei mõtle kontserdi ajal selle peale, kus ta parajasti koori või orkestrit juhatab.

TEEL METROPOLI: Eile tegi Tõnu Kaljuste Mustpeade Majas näidisproovi Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestriga, sest peagi alustatakse Arvo Pärdi suurejoonelist autorikontsertide turneed maailmakuulsates Carnegie Hall'is ja Kennedy keskuses. LAURA LANTS

«Püüan teha parimal moel muusikat ja selles mõttes on kõik saalid minu jaoks ühtemoodi. Võib olla mäenedžeridele on see kultuuripoliitilises mõttes olulisem, millises saalis mingi orkester esineb,» usub Tõnu Kaljuste,

kes 27. maist kuni 2. juunini juhatab EFKd ja TKOd USA kahes suures metropolis – Washingtonis ja New Yorgis. Kontsertidel osaleb ühtlasi helilooja Arvo Pärt ise. Ülesastumist Kennedy keskuses austab oma kohalolekuga presi-

dent Toomas Hendrik Ilves. Carnegie Hall'i kontserdist võtab osa kultuuriminister Urve Tiidus.

TKO muusikud annavad Arvo Pärdi loomingust ka kammerkontserdi – 29. mail Phillips Collectioni muuseumis Washingtonis, kus kõlab maailmaesietekandes teose «My Heart's in the Highlands» uus versioon aldile, klaverile, viiulile, vioolale ja tšellolole. EFK esineb Tõnu Kaljuste juhatusel a cappella kontserdiga 2. juunil New Yorgis Metropolitan kunstimuuseumis, kavas Pärdi «Kanon pokajänen».

Kontserdisarja initsiaatoriks on Ameerikas tegutsev Püha Vladimiri Õigeusu Teoloogia Seminar (SVOTS), kes annab Arvo Pärdi audoktori tiitli vaimuliku muusika alal.

Seekordne USA-turnee on koori jaoks juba kaheteistkümnene. Kultuuriministeeriumi välisuhete osakonna nõunik ja Arvo Pärdi keskuse sihtasutuse nõukogu liikme Reet Rummeli sõnul toetab Eesti riik turneed 85 000 euroga.

JAANUS KULLI

RANNAP: mind ja Winny Puhhi liidab soov teha kiiksuga värki!

«Pärast seda, kui olin igaks juhaks elukaaslase arvamusel küsinud, olingi valmis,» ei nõudnud sokiansambli Winny Puhhi ootamatu koostööettepanek helilooja Rein Rannapilt palju mõtlemisaega.

«Tänapäeva kokakunstis panakse ühte patta – ja veelgi enam, ühele taldrile – vägagi erinevaid asju,» illustreerib Rannap oma otstust toidumaailma abil. Helilooja ütleb, et mingis mõttes on ta Puhhidega võrreldes tõesti vastandlik nähtus. «Kuid samas olen ju ka mina varem sellist raju kraami teinud ja kui me korraga esinema, siis tuleb minus taas see pool esile.»

Puhhide produtsendi esimene kiri, mis saabus kuid tagasi, oli väga ettevaatlikult sõnastatud, märgib helilooja. «Aga ma teadsin seda ansamblist: minu meelest on väga

äge, mis nad teevad. Nii et pärast seda, kui olin igaks juhaks elukaaslase arvamusel küsinud, olingi valmis.»

Rannap mõnab, et oli varem Winny Puhhi loominguga küll vaid põgusalt tuttav. Nüüd on ta internetist rohkem uurinud-puurinud ja jõudnud järeldusele: koostöö saab olema põnev!

Tegelikult on Rannapi kinnitusele nii temal kui ka Puhhil ühisjooni: eelkõige põhjalik ettevalmistus ja tõsine suhtumine igasse ülesastumisse. «Lisaks liidab meid soov alati just nii-öelda kiiksuga värki teha,» ütleb interpret ja lubab, et laval saab näha nii konflikti kui ka üksmeelt.

Winny Puhhi ja Rannapit võib üheskoos näha 21. juuni õhtul Viimsi vabaõhumuuseumis.

JUHAN MELLIK

NAGU TULI JA VESI: Pealtnäha on raske kujutada ette vastandlikumat paari kui pianist Rein Rannap ja möllumehed Winny Puhhi. Tegelikult ütleb Rannap, et temagi on ju varem raju muusikat teinud. TIINA KÕRTSINI, MATI HIIS

Kohtumine Valgrega

E 7. juuli - Vihula mõisa aed, kell 20
T 8. juuli - Haapsalu, Veskiviigi sadam Jahta, kell 20
K 9. juuli - Kuressaare, Arensburgi Hotelli terrass, kell 20
N 10. juuli - Saue vald, Vanamõisa Vabaõhukeskus, kell 20
L 12. juuli - Valgeranna, Doberani rannamaja, kell 20
P 13. juuli - Mooste mõisa Folgikoda, kell 19
T 15. juuli - Tallinna Botaanikaed, kell 20
K 16. juuli - Tartu, Antonjuse õu, kell 20
N 17. juuli - Pärnu, Ammende Villa aed, kell 20
P 20. juuli - Kõue mõisa aed, kell 19

Rain Simmul
Jaan Sööt
Allan Jakobi

Piletid müügil Piletilevi, Piletimaailma müügikohtades ja tund enne algust kohapeal. Info ja sooduspileti leiad www.kontsert.ee

BEST OF KOIT TOOME UNPLUGGED LIVE BAND

Koit Toome - laul, kitarr
Jorma Puusaag - kitarr
Silver Haugas - basskitarr
Mikk Simson - trummid

13. august
Pärnu, Ammende Villa aed

15. august
Saue vald, Vanamõisa Vabaõhukeskus

16. august
Pühajärve laululava

21. august
Vihula mõisa aed

22. august
Luke mõisa aed

23. august
Haapsalu, Veskiviigi sadam Jahta
Algus kell 19

Piletid müügil Piletilevi ja Piletimaailma müügikohtades ning tund enne algust kohapeal. Lisainfo ja sooduspileti leiab www.kontsert.ee

«Bobby Kennedy oli võtnud om

MARILYN KORRALD

Filmitäht Marilyn Monroe surma 1962. aastal on seni teadaolevate andmete põhjal enesetapuks peetud. Nüüd aga väidavad uurivad ajakirjanikud Jay Margolis ja Richard Buskin oma äsjailmunud raamatus «The Murder of Marilyn Monroe. Case Closed» («Marilyn Monroe mõrv. Juhtum on lõpetatud»), et tegu oli Kennedyte perekonna tellitud mõrvaga, vahendab Daily Mail.

● ANNA-LIISA METS
anna-liisa.mets@ohtuleht.ee

Põhjus peitunud selles, et Hollywoodi läbi aegade tuntumaid näitlejaid teadis USA tipp-poliitikute elust ja saladustest liiga palju ning kandis kogu selle konfidentsiaalse info oma päevikusse. Seepärast korraldanudki president John F. Kennedy ehk Jacki vend Robert Kennedy ehk Bobby näitlejana mõrva. Bobby organiseeris koos oma naisevenna Peter Lawfordi ja Marilyn'i psühhiaatri Ralph Greensoniga mürgisüsti, mis tappis Marilyn'i. Raamatu autorid väidavad, et paljastused on absoluutselt vettpeidavad, sest põhinevad pealtnägijate tunnistustel ja intervjuudel.

«Bobby Kennedy oli võtnud oma südameasjaks Monroe suu kinni panna, ükskõik, mis selleks teha tuleb. See oli kohutavaim asi, mis ta oma elus ette võttis ja mina olin piisavalt sõge, et nõustusin selles osalema,» paljastanud süütundest puretud Lawford autorite sõnul pärast Marilyn'i surma. Mõrva otseseks tunnistajaks on kiirabitöötaja James C. Hall, kes viibis sünnimuskohal hetkel, kui doktor Greenson märki otse Monroe südamesse süstis, murdes selle käigus brutaalselt naise ribi.

Kuna Bobby Kennedy teadis, et Marilyn'il on peale kõigi teiste suhete afäär ka oma psühhiaatri Greensoniga, oli Bobby esimene samm valetada arstile, et Monroe kavatses selle suhte paljastada. Greenson ei saanud suhte avalikustulemisega kuidagi riskida: see oleks lõpetanud tema karjääri ja mehe trellide taha saatnud. Nii olid Bobby Kennedy ja tema kaasosaline Peter Lawford leidnud endale mehe, kes soovis staari

Mõlema venna armuke

Bobby Kennedy sattus Hollywoodi staari võrku 1962. aasta suvel, kui vend Jack ta Los Angelesse saatis, et mees veevaks Monroed Jacki jahtimisest loobuma. Jack oli Marilynist tüdinud. Kuid staariga tutvudes ei suutnud Bobby ka ise ta võludele vastu panna ja lõpetas Marilyn'i voodis. «See polnud Bobby plaanis, aga samal õhtul, kui

ta oma venna õhutusel Marilyniga rääkima läks, armus ta naisesse ja nad veetsid öö meie küllalistemajas,» rääkinud Lawford hiljem.

Santa Monicas asuv Kennedyte küllalistemaja oli juba ammu ajast Jacki armupesa – just seal võttis ta vastu oma erinevaid näitlejatest armukeid. Nüüd, Marilyn'i armununa, oli käes Bobby kord. Armulugu oli tuline ja kirglik ning paar kohtus väga sageli.

Nii jättiski Marilyn Jacki rahule, nagu too soovitud oli, kuid keskendus Bobbyle, hakates meest telefonikõnedega pommitama. Bobby lubas näitlejannale, et hülgab oma naise Etheli ja abiellub temaga, kuigi tegelikult polnud see tal kunagi plaanis: vennad Kennedyd kohtlesid Hollywoodi menukaimat staari nagu lihatükki, tõsiseid plaane neil temaga polnud.

Saatuslik tüli

Kuid kui ka Bobby otsustas Marilynist loobuda ja rahuliku elu juurde naasta, tegi naine saatusliku vea: ta ähvardas meest pressikonverentsiga, kus lubas paljastada kõik, mida kahe venna eraelu ja räpaste mängude kohta teab.

Kuna Bobby Kennedy teadis, et Marilyn'il on peale kõigi teiste suhete afäär ka oma psühhiaatri Greensoniga, oli Bobby esimene samm valetada arstile, et Monroe kavatses selle suhte paljastada. Greenson ei saanud suhte avalikustulemisega kuidagi riskida: see oleks lõpetanud tema karjääri ja mehe trellide taha saatnud. Nii olid Bobby Kennedy ja tema kaasosaline Peter Lawford leidnud endale mehe, kes soovis staari

John Kennedy naine nägi me

Ajaleht Irish Times avaldas läinud nädalal katkendeid endise USA esileedi Jacqueline Kennedy kirjavahetusest Dublinis elanud katoliku preestri Joseph Leonardiga. 20 aasta eest surnud Jackie hoidis oma eraelul alati kiival saladuseloori, ent 33 kirja, mis on pärit aastatest 1950–1964, heidavad muu hulgas valgust sellele, kuidas ta tulevasse presidenti John F. Kennedyisse ehk Jacki armus, tolle truudusetust läbi nägi ja mehe ootamatut surma üle elas.

Jackie tutvus 52 aastat vanema preester Leonardiga 1950. aastal, kui oli 21aastane. Kuni püha isa surmani vahetasid nad 14 aastal vältel pidevalt kirju, ehkki kohtusid vaid kahel korral. 1952. aastal kirjutas Jackie, et on oma toonasesse kihlatusse, New Yorgi börsimaaklerisse John Hustedisse küll meelelut armunud, kuid tal on tunded ka ühe teise mehe vastu: nimelt oli neiu äsja kohtunud tollal 35aastase kongressmeni Kennedyga. «Ma arvan, et olen temasse armunud,» pihtis Jackie, kuid mõõnis juba ees: «Kui ta peaks mind kunagi naiseks paluma, teeb ta seda pigem praktilistel kaalutlustel, sest karjäär on talle kõige olulisem.»